

DANMARKS FISKERIFORENING

- for alle Danmarks fiskere

Folketingets Fødevarerudvalg
Folketingets Europaudvalg

Deres ref.:

Journal nr.:

Dato: 14. december 2004

Vedr.: EU Kommissionens forslag til TAC/kvote forordning.

Vedlagt fremsendes en række notater som beskriver hvad Danmarks Fiskeriforening mener om EU Kommissionens forslag til vilkår for fiskeriet i 2005 – den såkaldte TAC/kvote forordning – der skal behandles på Rådsmøde den 20.-22. december 2004.

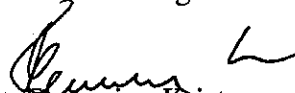
Materialet består af:

- "De værste problemområder ..." som giver et summarisk indblik i de punkter som Danmarks Fiskeriforening finder mest betydende.
- "Forslag til kvoter ..." som giver et mere detaljeret beskrivelse af hvad Danmarks Fiskeriforening foreslår som kvoter – og hvorfor.
- "Forvaltningen af tobisbestanden ..." som anviser hvorledes Danmarks Fiskeriforening forestiller sig at biologernes ønske om en fleksibel tobisforvaltning kan imødekommes – uden at erhvervet stoppes helt og aldeles.

Danmarks Fiskeriforening er særdeles bekymret for hvad EU Kommissionens forslag kan resultere i og det er mit håb at det fremsendte materiale kan sikre at beslutningerne på rådsmødet tages på et forsvarligt grundlag – med hensyntagen til et erhverv der er ved at være presset ud over kanten.

Foreningens personale – og jeg personligt – vil naturligvis stå til rådighed med yderligere oplysninger i det omfang det måtte ønskes.

Med venlig hilsen

Flemming Kristensen

Kopi til: Fødevarerminister Hans Chr. Schmidt

DANMARKS FISKERIFORENING

H. C. Andersens Boulevard 37, Boks 403, 1504 København V, Tel. 7010 4040, Fax 3332 3238
Kongensgade 33, Boks 251, 6701 Esbjerg, Tel. 7010 4040, Fax 7545 1928
E-mail: mail@fiskeriforening.dk

De værste problemområder i EU-Kommissionens forslag til forordning om TAC'er og kvoter i 2005

Kommissionens forslag til TAC'er og kvoter for 2005 er uhyggelig læsning. Det gælder både de mængdemæssige forslag til kvoter og de medfølgende tekniske regler, som er indeholdt i bilagene.

Generelt skal det bemærkes,

- at der slet ikke er behov for stramminger i forhold til 2004, fordi bestandene er i bedring. Derfor bør også norgesaftalen "brækkes op igen" og genforhandling finde sted (det er sket før!)
- at et system med mængdebegrænsninger, kvoter, ikke kan gå fornuftigt i spænd med indsatsbegrænsninger, havdage, og heller ikke med store permanente lukkede områder, som Kommissionen nu foreslår.
- nye havdageforslag giver, hvis de gennemføres, både opstramminger i forhold til 2004 og låsning af fartøjer i de forskellige farvande.
- at det er komplet meningsløst at reducere kvoter, blot fordi de ikke er opfisket, jf. Danmarks Fiskeriforenings pressemeddelelse den 8. december.

I det følgende opregnes de **farvandsspecifikke problemområder**:

Østersøen

- Torskekvoten skal holdes uændret
- Yderligere områdelukninger er uacceptable – Kommissionens forslag er det samme som at lukke fiskeriet helt i den østlige Østersø.
- Fordelingsnøglen bør udformes som et gennemsnit af 1991-2002 og den nuværende fordeling.
- Sommerstopperioden skal ikke udvides i 2005, men der bør tidsmæssigt ske differentiering mellem områderne.

Kattegat

- Torskekvoten skal holdes uændret
- Rødspættekvoten skal holdes mindst uændret
- Tungekvoten skal sættes i vejret til mindst 1000 tons og forsynes med genforhandlingsklausul. Udgangspunktet for genforhandlingerne bør være en periode hvor tunger var lige så almindelig som nu, f. eks. 1990-97.
- Et 3-måneders stop er totalt uacceptabelt, det vil kvæle Kattegatfiskerne.

Nordsøen/Skagerrak

- Torskekvoten skal op, som Kommissionen foreslog over for Norge
- Kullerkvoten skal op
- Sejkvoten skal holdes
- Tungekvoten skal op
- Tobisreguleringen skal have lynhurtig revisionsmulighed m.h.t. kW-havdage
- Lukkede områder du'r ikke, de vil blot flytte fiskeritrykket og gøre fiskeriet mere urentabelt, end nu. (det blev prøvet i 2001)

Afslutning

At indføre administrative sanktionsbestemmelser i en TAC/kvoteforordning er både juridisk og praktisk umuligt.

Det er karakteristisk, at der ikke er fremlagt nogen som helst vurderinger af, hvorledes TAC/kvoteforslaget vil påvirke fiskerisektoren økonomisk.

Danmarks Fiskeriforenings forslag til kvoter for fiskeriet i 2005

Dette notat redegør for hvorledes Danmarks Fiskeriforening finder at kvoterne for fiskeriet i 2005 bør fastlægges. Udgangspunktet for foreningens indstilling er den biologiske rådgivning som den fremgår af rapporterne fra juni og oktober 2004 fra det internationale havforskningsråds (ICES) komité for fiskerirådgivning (ACFM). Rapporterne findes på ICES hjemmeside (www.ices.dk). Der vil især blive fokuseret på de seks vigtigste demersale arter; torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte og tunge og på industriarterne tobis, brisling og sperling.

Idet der ikke blev opnået enighed om kvoten for torsk på den Baltiske Fiskerikommissions møde og spørgsmålet derfor stadig står åbent, fremsættes ligeledes forslag til fastsættelse af kvoten for torsk i Østersøen.

Nedenstående findes en oversigt over Danmarks Fiskeriforenings forslag til kvote for de vigtigste arter. Hvor disse forslag afviger fra den biologiske anbefaling eller der i øvrigt findes at være behov for at tilknytte en bemærkning er dette gjort under den senere gennemgang af de enkelte arter.

	TAC 2004	Biologisk anbefaling 2005	DFs forslag for 2005
Torsk i NS og Skag.	31.200	0	35.880
Torsk i Kattegat	1.363	< 1.000	1.363
Kuller i NS og Skag.	81.755	92.000	92.000
Hvilling NS	16.000	25.000	25.000
Hvilling Skag/Kat	1.500	1.500	2.344
Sej	190.000	137.000	190.000
Rødspætte NS	61.000	35.000	61.000
Rødspætte Skag/Kat	11.363	9.500	11.363
Tunge NS	17.000	17.300	17.300
Tunge Skag/Kat	520	370	1.000
Jomfruhummer NS	18.987	21.350	21.350
Jomfruhum. Skag/Kat	4.600	4.700	4.700
Tobis	836.200	mindre end i 2003	Se tekst
Sperling*	198.000	"No basis for fishing"	200.000
Brisling NS	257.000	257.000	257.000**
Brisling Skag/Kat	50.000	50.000	50.000**
Sild NS, Skag/Kat	530.000	520-660.000	600.000
Makrel	532.000	330-420.000	452.200
Hestemakrel NS	50.267	50.000	50.000
Torsk i Østersøen	75.000	24.700	75.000

* For Nordsøen, excl. norsk zone

** Evt. med revisionsklausul

Nordsøen.

Indledningsvis skal det anføres at Danmarks Fiskeriforening ikke er enig i den generelle fortolkning af den biologiske rådgivning for Nordsøen – at tingenes tilstand er yderligere forværret i forhold til sidste år. Tvært imod viser alle de arter der fiskes til konsum en neutral eller positiv udvikling. Ikke en eneste af de bestande der vurderes som kritiske er vurderet at være mindre i år end de blev vurderet sidste år.

På trods af dette matematiske faktum farer EU Kommissionen frem med meldinger om Nordsøens snarlige kollaps. Man undlader ingen lejlighed til at reducere fiskeriet. Eksempelvis ligger dette års vurdering af gydebiomassen for rødspætter i Nordsøen på 186.000 tons betragteligt over sidste års estimat på 152.000 tons. Endvidere er referencepunkterne blevet revurderet, med den konsekvens at gydebiomassen nu ligger **over** det nedre punkt (sidste år vurderedes den at ligge 60.000 tons **under**). Hvor man sidste år antog at gydebiomassen skulle forøges med 150.000 tons for at være inden for sikre biologiske grænser, regner man i år med at der blot mangler 50.000 tons. Alligevel fremstår rådgivningen (eller måske snarere visse fortolkninger af den) som noget nær et biologisk sammenbrud. Dette er notorisk forkert. Alt er ikke godt, men situationen er langt bedre end man regnede med sidste år.

Danmarks Fiskeriforening fastholder at der kan konstateres en klar forbedring af den generelle tilstand af de fleste bestande og at dette ikke blot kan ses i fiskeriet, men at det også fremgår af den biologiske rådgivning – hvis man ser på udviklingen i stedet for at fokusere på hvor langt man er fra målet:

Torsk:	Bestanden har vist svag, men konstant, fremgang siden 2001 og er nu 25 % større end det hidtidige minimum.
Kuller:	Gydebestanden er vokset de sidste 15 år og er ikke set større siden 1970.
Hvilling:	Bestanden vokser og selv om ICES ikke kan give et præcist estimat (!) kan fiskeriet øges.
Sej:	Bestanden er vokset siden starten af 90'erne og fiskeridødeligheden har været faldende siden slutningen af 80'erne
Rødspætte:	Bestanden vurderes at være større end den blev vurderet sidste år og den er ikke længere under den nedre sikkerhedsgrænse.
Tunge:	Viser fremgang og kvoten kan øges.
Jomfruhummer:	Udnyttelsen på nuværende niveau har ikke reduceret bestandene.
Sild:	Bestanden er af samme størrelse som i starten af 60'erne og det nuværende fiskeritryk vil sikre en yderligere vækst, til næsten det dobbelte af sikkerhedsniveau'et.
Brisling:	Ingen tegn på reduktion – god rekruttering.

Med andre ord er det først når man kommer til tobis og sperling at der ikke er tale om en ren solstrålehistorie. Hvad angår sperling er der dog ikke tale om nogen overraskelse når biologerne siger at bestanden er meget lille. Det har fiskerne vidst (og meddelt biologerne) gennem flere år. I Nordsøen har fiskerne ikke været i stand til at fange kvoten siden 2000 og allerede i 2003 slog fiskeriet efter sperling helt fejl.

For tobisen er det sandt at fiskeriet i de seneste to år har været under gennemsnittet. Dette betyder dog ikke nødvendigvis at bestanden er i en særlig kritisk tilstand, blot at der skal forvaltes med nogen forsigtighed. Dette vil blive nærmere behandlet senere.

For erhvervet er det helt uforståeligt at såvel biologer som myndigheder tilsyneladende er i stand til at se bort fra de mange tegn på en positiv udvikling (der vel at mærke er opnået på baggrund af særdeles restriktive indgreb i fiskeriet) og udelukkende kræve yderligere indgreb fordi man fokuserer på at målet endnu ikke er nået for en række af arterne.

Det er ikke realistisk at forvente at et dynamisk økosystem som Nordsøen på noget tidspunkt vil vise en meget gunstig tilstand for samtlige arter og man kan derfor frygte at alt fremtidigt fiskeri skal foregå i en atmosfære af undergang. Dette vil for det første ikke være rimeligt og for det andet vil det være i direkte modstrid med sund fornuft og bæredygtig ressourceudnyttelse. Bæredygtig udnyttelse er jo ikke blot at fange så lidt som muligt – det er også et spørgsmål om at opretholde arbejdspladser og lokale samfund. Begrebet ”negative socio-økonomiske konsekvenser” er et behageligt neutralt ord som dækker over en lang række ulykkelige hændelser hvoraf de fleste ikke engang er reversible. Det er ikke kun arbejdspladser i fiskeriet der mistes, der er også tale om nedlæggelse af arbejdspladser i forarbejdnings- og følgeindustrien, fraflytninger og en afsmittende effekt på hele lokalsamfund. Et lokalsamfund der er afhængigt af fiskeri kan hurtigt lukkes ned hvis kvoterne reduceres – det vil kun i meget sjældne tilfælde komme ovenpå igen når kvoterne atter sættes op. Netop af denne grund skal man passe på med ikke blot at reducere kvoterne ”for en sikkerheds skyld”.

Torsk i Nordsøen, Skagerrak og den østlige Kanal.

I korthed går den biologiske rådgivning – hvis man ser bort fra den urealistiske anbefaling af at sætte TAC'en til 0 – ud på at fiskeridødeligheden skal reduceres til et niveau der ligger ca. 50% under værdien for 2003.

En af de stærkt kontroversielle konklusioner på dette års assessment er at den samlede fangst i 2003 har været 78.000 tons – hvoraf kun de 31.000 tons er registreret. Baggrunden for dette skøn er at biologerne har beregnet at den samlede dødelighed for torsk i Nordsøen nødvendigvis må være større end den der kan tilskrives det registrerede fiskeri – hvis man antager at de videnskabelige undersøgelser viser det rigtige billede.

Hvis biologerne har ret i at antage at 47.000 tons torsk er ”forsvundet” fra systemet i løbet af 2003 uden at blive registreret, betyder dette at dødeligheden for torsk har været mere end dobbelt så stor som forventet da man satte kvoten året forinden. Dette kan næsten ikke være rigtigt. Med en kvote der blev voldsomt reduceret fra 2002 til 2003, samtidig med indførelsen af et havdagesystem og en omfattende ophugningsrunde, er det helt urealistisk at forvente at fiskeriet skulle være forøget fra 67.000 tons i 2002 til 78.000 tons i 2003. Det antydes endvidere at næsten 50.000 tons af disse torsk skulle være landet ulovligt. Hertil skal det bemærkes at uregistreret fiskeri ikke er det samme som ulovligt fiskeri. For det første er fiskeren tvunget til at smide undermålsfisk ud igen og for det andet må han ikke lande flere fisk end rationen tillader.

Det er muligt – endda sandsynligt – at den samlede dødelighed for torsk ligger over det forventede, men at forskellen er af en størrelsesorden som angivet er slet ikke realistisk. Yderligere er det langt fra sikkert at denne forhøjede dødelighed skyldes fiskeri alene. Det eneste biologerne har konstateret er nemlig at én af deres modeller siger at der er der er færre torsk end én af deres andre modeller siger der skal være. Det er absolut sandsynligt at den store forskel på forventet og beregnet dødelighed primært skyldes to faktorer:

For det første, at den naturlige dødelighed (altså den dødelighed de skyldes andre faktorer end fiskeri) er større end den har været tidligere. Bestandsvurderingen fra sidste år angav netop den

hastigt voksende sælbestand som en væsentlig årsag til den konstaterede forøgelse i den naturlige dødelighed. På trods af dette faktum har biologerne valgt at anvende samme gennemsnitlige dødeligheder som i foregående år ("*...they are applied to all years and are unchanged from those used in recent assessments*" – ICES CM 2005/ACFM:07)

For det andet, at estimatet på seneste års biomasse og fiskeridødelighed har en konstant tendens til at overvurdere den første og undervurdere den anden – altså at en del af forskellen på den registrerede og den beregnede dødelighed skyldes usikkerheder i modellens beregninger snarere end at være udtryk for en reel forskel.

De videnskabelige fiskerier med diverse nationers undersøgelsesfartøjer viser endvidere forskellige udviklinger alt efter hvilke undersøgelser man vælger at tillægge mest vægt, ligesom forskellige landes flåder viser forskellige tendenser i fangstrater. Det skal også bemærkes at der ikke er anvendt kommercielle fangstratedata fra Skagerrak (der er kun brugt data fra engelsk og skotsk fiskeri), et farvand hvor torsken stadig findes i rigelig mængde og hvor danske fiskere melder om fremgang.

Baggrunden for den biologiske vurdering må således siges at være mere end almindeligt usikker. Faktisk er biologerne så usikre på status for bestanden at de ikke har præsenteret en prognose for bestandens sandsynlige udvikling under forskellige fangstniveau'er. Det eneste man er nogenlunde sikker på er at bestanden af torsk stadig er langt under referencepunktet. Dette er muligvis korrekt, såfremt man anlægger en overordnet betragtning, og Danmarks Fiskeriforening kan ikke forholde sig til hvorvidt den samlede bestand for hele Nordsøen og hele Skagerrak er større eller mindre end en given værdi. Imidlertid kan Danmarks Fiskeriforening tilslutte sig biologernes vurdering af at bestanden er vokset siden sidste vurdering.

Den positive udvikling i bestanden giver ICES anledning til at anføre at den vedtagne forvaltningsplan giver mulighed for en TAC forøgelse på 15 % i 2005, hvilket vil medføre en reduktion i fiskeridødeligheden på 55 % i forhold til 2003 og en vækst i gydebestanden til over det nedre referencepunkt i løbet af året.

Danmarks Fiskeriforening konstaterer med tilfredshed at en efterlevelse af den indgåede aftale, med en fastsættelse af kvoten for torsk i Nordsøen og Skagerrak på 35.880 tons, vil opfylde alle krav til en bæredygtig forvaltning og finder dermed endvidere, at yderligere stramninger i forhold til torsk ikke er påkrævede, men blot vil skabe mistillid til nytten af de allerede gennemførte forvaltningsmæssige tiltag.

Torsk i Kattegat.

På trods af at ICES har besluttet sig for at bestanden af torsk i Kattegat er meget lille, så har fiskeriet efter torsk været klart bedre end biologerne har forventet. Den eneste logiske forklaring på denne forskel er at bestandsvurderingen baseres på forældede data. Kvoten bør sættes til det samme som i 2004 – 1.363 tons.

Torsk i den østlige Østersø.

Inden den Baltiske Fiskerikommission holdt sit årsmøde i Gdynia i september 2004 udsendte Danmarks Fiskeriforening et notat som beskrev udviklingen i fiskeriet, påpegede mangler og unøjagtigheder i den biologiske rådgivning og stillede forslag til hvordan en kvote for torsk kunne fastsættes på et bæredygtigt grundlag.

Notatet analyserede oplysninger fra det tyske, svenske, polske, finske og danske fiskeri efter torsk, samt oplysninger fra forarbejdningsindustrien og det blev konkluderet at fiskeriet havde vist en klar forbedring inden for det sidste år.

Data fra fiskeriet kunne således dokumentere:

- at fangstraterne viste at såvel den vestlige som den østlige torskebestand var øget
- at torsk øst for Bornholm forekom i områder hvor de ikke havde været almindelige i adskillige år
- at BACOMA vinduet var fuldt ud indført i det svenske, tyske og danske fiskeri efter beslutningen om at ændre maskevidden til 110 mm.
- at torsk lige under mindstemålet forekom i stort tal, hvilket indikerer en god rekruttering fra årgang 2001 og
- at landingerne af torsk i størrelse III og IV er øget.

På baggrund af den biologiske vurdering kunne det endvidere konstateres:

- at fiskeridødeligheden var reduceret,
- at andelen af undermålstorsk i discarden var reduceret,
- at det kun var den mest negative af de anvendte modeller der antydede en meget lille vækst i gydebestanden og en fiskeridødelighed der kun er lidt mindre end grænseværdien, den anden model viser en større vækst og en fiskeridødelighed der ligger under forsigtighedsværdien,
- at der ikke er sket en reduktion af gydebiomassen i den østlige bestand – ikke engang selv om man antager at der er foregået et overfiskeri på 20.000 tons
- at det ville kræve en fordobling af den samlede kvote for torsk i Østersøen hvis man skulle forhindre gydebestanden i øst i at vokse.

Notatet kunne på denne solide baggrund konkludere at en kvote på 75.000 tons, svarende til kvoten for 2004, kunne vedtages uden at dette ville få en negativ indflydelse på bestandens størrelse. Efter den biologiske vurdering ville en kvote af denne størrelse give en vækst i gydebestanden på 22-23 % – uanset hvilket niveau bestanden befinder sig på. Man må spørge sig selv om det vil være rimeligt at lukke lokale samfund ned fordi men hellere vil have en forventet vækst der er lidt højere?

Til trods for at notatet udelukkende byggede på fakta fra landinger og produktionsdata samt på resultater fra den videnskabelige bestandsvurdering, fandt den omfattende dokumentation desværre ikke den store forståelse blandt EU Kommissionens forhandlere.

Også for torsk i den østlige Østersø mener biologerne at der forekommer landinger af store mængder torsk som ikke bliver registreret. Danmarks Fiskeriforening vil ikke afvise at dette sker i visse lande, men det skal på det kraftigste afvises at problemet kan løses ved en reduktion af kvoten. Tværtimod opstår problemer med overfiskeri typisk i situationer hvor fiskerimulighederne er langt bedre end kvoterne.

En kvotereduktion i sådanne tilfælde vil derfor udelukkende føre til mindre respekt for reglerne – de ulovlige landinger vil ikke blive reduceret – og det vil kun være de fiskere der overholder reglerne som vil blive straffet. Dette er helt uacceptabelt!

Til trods for at EU Kommissionens ønsker at forvalte torsk i Østersøen i to forskellige forvaltningsområder, med hver sin kvote, er Danmarks Fiskeriforening overbevist om at et sådant system yderligere vil forværre det i forvejen meget usikre datagrundlag.

Danmarks Fiskeriforening finder derfor at der skal vedtages én kvote for torsk i hele Østersøen og at denne skal sættes til 75.000 tons lige som i 2004.

Kuller i Nordsøen og Skagerrak.

På baggrund af den positive udvikling i bestande finder Danmarks Fiskeriforening, i overensstemmelse med den biologiske rådgivning, at kvoten bør hæves til 92.000 tons.

Hvilling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat.

Ifølge den biologiske rådgivning viser en klassisk bestandsvurdering på baggrund af fangster og videnskabelige undersøgelser at bestanden i Nordsøen er reduceret. Det er imidlertid sandsynligt at indførelsen af større masker i fiskeriet har gjort fangst af hvilling så vanskelig at nedgangen i de kommercielle fangster ikke kan anses som værende udtryk for en tilsvarende nedgang i bestanden. Hvis man udelukkende vurderer udviklingen i bestanden på baggrund af de videnskabelige undersøgelser er der tale om en fremgang. Danmarks Fiskeriforening er enig med ICES i den pragmatiske fortolkning af tilstanden for hvilling i Nordsøen og kan støtte at kvoten sættes som anbefalet til 25.000 tons – svarende til en forøgelse på ca. 56 %.

Kvoten for hvilling i Skagerrak/Kattegat – der er i tæt samspil med hvilling i Nordsøen – bør øges med en tilsvarende procentsats til 2.344 tons.

Sej i Nordsøen og Skagerrak.

Bestanden er inden for sikre biologiske grænser (og voksende) og anbefalingen af en reduktion i kvoten er primært en konsekvens af at biologerne med den seneste vurdering har nedjusteret bestandsstørrelsen. Vurderingen af en gydebio masse på 350.000 tons for 2002 (foretaget i 2003), blev allerede året efter reduceret med 40 % således at man nu regner med at der kun var 200.000 tons det år. Danmarks Fiskeriforening kan ikke acceptere at fiskerierhvervets fangstmuligheder skal være underlagt sådanne spring på baggrund af et enkelt års mere eller mindre tilfældige resultater af bestandsvurderingen.

ICES forsøger at kvalificere en reduktion af kvoten med et argument om at den ikke bliver udnyttet på grund af den lave pris på sej – som er en følge af den relativt høje kvote. At enkelte lande ikke ønsker at udnytte deres kvote fuldt ud, på grund af markedsmæssige hensyn, er for så vidt i orden og ikke noget der vedrører Danmarks Fiskeriforening, men dette bør ikke forhindre andre lande i at fiske det de ønsker. Det er under ingen omstændigheder noget ICES skal begynde at spekulere i. EU's fælles fiskeripolitik og den dertil knyttede relative stabilitet, med faste kvoteandele til medlemslandene, gør at enkelte lande sagtens kan have opfisket deres kvote samtidig med at andre lande har en stor uudnyttet kvote. Danmark har brug for sin del af kvoten og kan ikke acceptere en reduktion – slet ikke i en situation hvor bestanden er voksende og hvor fiskeriet mangler fangstmuligheder.

Kvoten for sej bør derfor fastholdes på 190.000 tons.

Rødspætte i Nordsøen.

Som nævnt i det indledende afsnit ligger dette års vurdering af gydebiomassen for rødspætter i Nordsøen på 186.000 tons betragteligt over sidste års estimat på 152.000 tons. Revisionen af referencepunkterne har medført at gydebiomassen nu ligger over det kritiske punkt, hvilket er en positiv udvikling i forhold til sidste år, hvor det blev vurderet at bestanden var 60.000 tons mindre end den kritiske værdi. Der er altså både sket en opjustering af biomassen og en nedjustering af grænseværdien.

Det største problem i forbindelse med rødspættene angives af biologerne at være en meget stor mængde discard – en mængde der er så stor at den har betydelig indflydelse på bestandens udvikling. Der er næppe tvivl om at netop rødspætter i den sydlige del af Nordsøen er udsat for et særdeles intensivt fiskeritryk – især fra fiskeriet efter tunger som for en stor dels vedkommende udføres med bomtrawl med en maskevidde på 80 mm. (eller derunder!). På den anden side er det svært at acceptere de værdier som biologerne har regnet sig frem til. Ifølge ACFM rapporten fra oktober 2004 er discardmængden i 2003 opgjort til 75.000 tons – hvilket svarer til at der discards mere end der landes. Dette er helt sikkert ikke korrekt! Man er nået frem til denne værdi ved at se på hvor mange rødspætter de hollandske 80 mm. bomtrawlere har discardet i forhold til hvor mange de har landet (discard 1,119 kg per landet kg) og så har man ganget op med de rapporterede landinger for hele Nordsøen – uanset om disse er taget med andre og mere selektive redskaber. Man har set totalt bort fra at de bomtrawlere der fisker på hollandsk kvote med 80 mm. maksimalt udgør 40 % af det samlede fiskeri. Bomtrawlere med større maskevidde, almindelige trawlere, snurrefartøjer og garnbåde har alle en discard der er langt mindre.

Danmarks Fiskeriforening fornægter ikke at der i visse fiskerier foregår en betydelig discard og foreningen har deltaget i en arbejdsgruppe som har udarbejdet et forslag til hvorledes denne kan reduceres. Der må imidlertid meget kraftigt gøres opmærksom på at discard af rødspætter ikke – som det ellers kunne formodes – er en konsekvens af fiskeri efter rødspætter, men snarere er en konsekvens af en u hensigtsmæssig udnyttelse af andre arter. Discarden vil derfor ikke blive reduceret ved en reduktion af kvoten for rødspætter.

Det er konstateret at årgang 2001 er mere end dobbelt så stor som gennemsnittet. Disse fisk vil indgå i fiskeriet i løbet af 2004 og 2005, med en discardrate der er væsentligt mindre end angivet i ACFM's tabeller (af årsager der er beskrevet ovenstående) og det kan derfor beregnes at en kvote på 61.000 tons i 2005 med en discard på 40 % af den som ICES har beregnet på et forkert grundlag, vil resultere i en gydebiomasse ved starten af 2006 på mere end 200.000 tons.

Oven i denne vækst kan yderligere tillægges de forbedringer i bestandssituationen som fiskerisektorens forslag til forbedringer af forvaltningen vil afstedkomme.

Der er derfor ingen tvivl om at kvoten kan fastholdes på 61.000 tons uden dette vil medføre en nedgang i bestanden.

Rødspætte i Skagerrak og Kattegat.

Bestanden ligger inden for sikre biologiske grænser, tilgangen af nye årgange ligger omkring gennemsnittet og der er en positiv udvikling i gydebiomassen – som i øvrigt er den største der er konstateret i inden for de seneste 25 år. På denne baggrund er det helt uforståeligt at biologerne finder på at anbefale en reduktion i kvoten.

Argumentet om at kvoten kan reduceres fordi fangsterne er mindre end den samlede TAC er rent ud sagt tåbeligt. Fiskeribiologerne skal tage stilling til hvor meget de tror bestandene kan holde til af fiskeritryk – ikke til hvad de mener der er behov for.

Danmarks Fiskeriforening finder derfor at kvoten for rødspætter i Skagerrak/Kattegat skal sættes til det samme som for 2004, nemlig 11.363 tons.

Tunge i Nordsøen.

Rådgivningen for tunge i Nordsøen er ret ukompliceret, i den forstand at biologerne konstaterer at en udnyttelse i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet vil medføre landinger på 17.300 tons. Til trods for at teksten i ACFM rapporten specifikt nævner tallet 17.300, er det ikke den samme værdi der fremgår af tabellen, hvor der kun angives en fangst på 17.000 tons – svarende til den nuværende (2004) kvote.

ICES påstand (i ACFM rapporten) om at et rapporteret overfiskeri på 1.000 tons skyldes forskelle i kontrolmyndighedernes og biologernes måde at omregne landet vægt til levende vægt virker mere kuriøs end egentlig informativ. Det bør kræves at sådanne uoverensstemmelser ikke forekommer den fremtidige rådgivning. Man kunne nemt få det indtryk at biologerne sætter kvoten lidt lavere end det kan forsvares – fordi de véd at visse landes kontroller trækker for lidt på kvoten.

Danmarks Fiskeriforening finder at kvoten bør øges til mindst 17.300 tons.

Tunge i Skagerrak/Kattegat.

Tunge i Skagerrak/Kattegat udgør et særligt problem i forbindelse med fastsættelsen af kvoter. Fiskeriet har gennem flere år påpeget at der er et skærende misforhold mellem kvoten og fiskerimulighederne. Fiskeriets påstand er blevet betvivlet fra anden side og erhvervet er blevet anmodet om at tilvejebringe dokumentation for at tunger skulle være så almindelige som påstået. Dette er forsøgt imødekommet på flere måder, men på trods af denne imødekommenhed fra erhvervet er alle data blot fejlet til side med en bemærkning om at dokumentationen ikke var tilstrækkelig. På trods af at biologerne erkender at de meget lave rationer giver anledning til betydelig discard, fejlrapporteringer og manglende registrering, finder ICES tilsyneladende at en bestandsvurdering der udelukkende baseres på registrerede fangstoplysninger er nærmere sandheden end fiskeriets meldinger.

Data fra fiskeriet viser med indiskutabel tydelighed at mængden af tunger er steget til mindst det dobbelte af hvad den var for tre til fire år siden, hvor estimatet på biomassen var ca. 2.000 tons. Den samme ændring i fangstraterne i perioden er observeret på fangstture hvor biologassistenter har deltaget. Fra fiskernes side lyder det at tungebestanden er mindst lige så stor som den var i begyndelsen af 90'erne, hvor estimatet på gydebio-massen lå omkring 3-5.000 tons (gns. 91-95 på ca. 4.400 tons). I samme periode var den gennemsnitlige TAC 1.670 tons, mens fangsterne lå mellem godt 1.000 og knapt 1.500 tons.

Danmarks Fiskeriforening finder på denne baggrund at en forøgelse af kvoten til 1.000 tons vil være et skridt, endda et meget forsigtigt skridt, i retning af at udnytte den rigelige bestand af tunger på en hensigtsmæssig måde. Foreningen er endvidere indstillet på at der kan vedtages en revisionsklausul således at kvoten kan tilpasse allerede indeværende år, såfremt dette er påkrævet.

Jomfruhummer.

Kvoterne bør sættes efter de biologiske anbefalinger til 21.350 i Nordsøen og 4.700 tons i Skagerrak/Kattegat.

Tobis i Nordsøen.

Som antydnet i indledningen skal der ikke rejses tvivl om det faktum at fangsterne af tobis de seneste år har været mindre end forventet. At en del af forklaringen på dette forhold kan være at bestandene er mindre end de har været tidligere skal heller ikke afvises. Der er imidlertid en række forhold som bør tages i betragtning ved bedømmelsen af status for tobis.

De meget dystre udmeldinger om bestandens tilstand bygger på data fra 2003 og en antagelse om fiskeriet i 2004. Det antages at et fiskeri på 437.000 tons i 2004 vil resultere i en biomasse på 501.000 tons i 2005. En gydebiomasse af denne størrelsesorden er godt nok mindre end de 600.000 tons der ønskes, men der er ikke tale om et sammenbrud. Det er rent faktisk sådan at en af de årgange af tobis er gydt af en af de mindste gydebestande.

En stor del af forklaringen på det svigtende fiskeri kan findes i den særdeles svage årgang 2002. Den efterfølgende årgang vurderes at være mere normal størrelse – omkring gennemsnittet. Størrelsen på årgang 2004 kendes ikke endnu.

Indførelsen af restriktive regler for bifangst samtidig med en forøget fokusering på kontrol af industrifiskeriets fangster har givetvis medført en nedgang i fiskeriet efter tobis uden for den absolutte højsæson, hvor det er muligt at fange tobis rent.

Det er yderligere næppe på grund af fiskeri at bestanden vurderes at være på et midlertidigt minimum. Derfor finder Danmarks Fiskeriforening at forslaget om at forsøge at regulere fiskeriet med et effortsystem, baseret på vurderinger af bestanden efter fire ugers fiskeri, er udtryk for en særdeles fornuftig og fleksibel tilgang til problemet. Det er foreningens håb at et sådant system kan etableres på en måde som reducerer behovet for en tidskrævende beslutningsproces til et absolut minimum. Det skal erindres at tobisfiskeriet foregår i en ret begrænset periode. At ICES ønsker at blive inddraget i en sådan proces bør ikke tages til efterretning. ICES har aldrig nogensinde været fremhævet som eksempel på en organisation der er i stand til at tage en hurtig beslutning om noget som helst.

Sperling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat.

For sperling gør den særlige problemstilling sig gældende at det er meget vanskeligt at forudsige udviklingen i bestanden. Det er et spørgsmål om det overhovedet er relevant at forsøge at forvalte fiskeriet efter de samme retningslinier som mere langlevende arter. Hvis man kigger på biologernes kurver over udviklingen i bestanden fremgår det med stor tydelighed at der her er tale om en art hvis gydesucces på ingen måde er en funktion af bestandens størrelse. Da der yderligere er tale om en art som indgår i fiskeriet i en meget kort periode er det næsten umuligt at forudsige noget om fiskeriet næste år.

Hvis der er mange sperling bliver fangsten stor og hvis der er få sperling vil fiskeriet ikke true bestanden fordi der ikke bliver fanget nogen. Der er ingen fiskere som vil bruge tid (og brændstof) på at lede efter sperling når bestanden er lille. Da det samtidig er næsten umuligt at forudse hvornår

sperling dukker op vil en kvote der fastsættes på baggrund af sidste års fiskeri ikke give nogen mening.

Derfor finder Danmarks Fiskeriforening at en kvote på 200.000 tons vil kunne fastsættes uden at dette vil få en negativ indflydelse på bestanden.

Brisling.

Bestanden af brisling er i alle områder stor og der er ingen tegn på at den lider under for højt fiskeritryk. Kvoterne skal derfor ikke ændres. Det er imidlertid konstateret at der tilsyneladende er en stor årgang på vej ind i fiskeriet. Det anbefales derfor at en beslutning om fastholde kvoten på nuværende niveau vedtages med en revisionsklausul der giver mulighed for at hæve TAC'en med 15 % hvis det viser sig at der er belæg for dette.

Sild.

Bestanden af sild i Nordsøen er så stor at det primære formål med kvotefastsættelsen ikke er bevaringshensyn. Fastsættelsen kan derfor ske med hensyntagen til andre faktorer så som markedsforhold.

Danmarks Fiskeriforening ønsker at kvoten for Nordsøen sættes til

Makrel.

For makrel er der anbefalet en reduktion på 20-40 % på baggrund af en optælling af antallet af æg. Denne optælling gennemføres hvert tredje år (siden 1992) og har nu to gange i træk vist en nedgang, hvorfor biologerne mener at det er på tide at reducere fiskeriet.

Med tællinger hvert tredje år og en start i 1992 har man nu 5 (fem!) punkter på en kurve over ægantal, som man mener har en eller anden lineær sammenhæng med størrelsen af gydebestanden. Usikkerheden på vurderingen af antallet af makrelæg ligger (naturligt nok) på et meget højt niveau. Det er ret svært at opgøre det præcise antal af æg inden for et område på adskillige tusinde kvadratkilometer. Med de usikkerheder der er relevante i sådanne sammenhænge og den meget lille forskel der er på resultatet af de fem undersøgelser der er udført er der, statistisk set, større sandsynlighed for at de ligger på en ret linie omkring samme værdi end der er sandsynlighed for en reduktion i forhold til sidste optælling.

På trods af at Danmark, som konsekvens af en særlig prioritet på makrel, kan opretholde en kvote af en rimelig størrelse, vil Danmarks Fiskeriforening af principielle årsager gøre opmærksom på at en kvote ikke bør reduceres med mere end 15 %, med mindre særlige omstændigheder gør sig gældende. At anbefale en reduktion på op til 40 % på så tyndt et grundlag som det er tilfældet for makrel er helt uacceptabelt.

Danmarks Fiskeriforening finder på denne baggrund at kvoten for makrel skal sættes til 452.200 tons.

København, december 2004
Michael Andersen

FORVALTNINGEN AF TOBISBESTANDEN I NORDSØEN

- Et udspil fra Danmarks Fiskeriforening

På baggrund af det fejlslagne fiskeri efter tobis i 2003 og 2004 og ICES rådgivningen for 2005, herunder forslag til regulering, har Danmarks Fiskeriforening nedenstående bemærkninger og forslag til forvaltning som indspil til den videre politiske beslutningsproces.

Det dårlige fiskeri i 2003 og 2004 kom bag på både fiskere og biologer. Biologerne har oven i købet gentagne gange fremhævet tobisfiskeriet som et af de eneste bæredygtigt forvaltede fiskerier i Nordsøen – den meget store kvote er da heller aldrig blevet opfisket. Hele forløbet stiller spørgsmål ved om biologernes viden om tobisbestanden er troværdig . - er det alene fiskeriet som er skyld i den dårlige bestandssituation ? – og er det dermed også fiskeriets skyld at visse bestande af havfugle har vist en nedadgående tendens de seneste år ? Efter Danmarks Fiskeriforenings mening er det alt for forenklet alene at fokusere på fiskeriets effekt.

Biologerne har som nævnt ikke kunnet forudse bestandsudviklingen blot et år frem (det samme gælder i øvrigt den samtidige voldsomme stigning i bestanden af ansjos i Nordsøen som blev observeret i 2003). – Hvordan kan man da nu stole på at de samme instanser er i stand til at forudse nødvendigheden af en restriktiv forvaltning i 2005 ? Fiskeriet har igennem de sidste 20-30 år ligget på et relativt stabilt niveau uden nogen udviklingstendens. – Hvorfor slår fiskeriet så fejl lige præcis i år ? Svaret er uden tvivl ikke enkelt, men det er oplagt at tilskrive andre faktorer end fiskeriet en væsentlig betydning herfor (klima, evt. forurening). Hvis denne formodning er korrekt, er det ensbetydende med at fiskeriet, fuglene og andre prædatorer må indstille sig på en ny situation, hvor tobisbestanden har ”indrettet” sig på et lavere niveau. – Med andre ord vil selv et totalt forbud mod tobisfiskeri ikke nødvendigvis betyde, at tobisbestanden i fremtiden vil kunne ”forsørge” de nuværende store fuglebestande. En sådan situation kan allerede ses dokumenteret i det fiskerilukkede Wee Bankie-område (Firth of Forth) ud for Skotland, hvor udviklingen i fuglebestandene ikke er bedre end i andre områder, hvor der fortsat har været fisket. Endelig skal det understreges, at bestandene af havfugle for langt de fleste arters vedkommende ligger på et historisk højt niveau – almindeligt anerkendt som en følge af ”fodring” med udsmid af fisk og fiskerester fra fiskeriet. Spørgsmålet er derfor om den nuværende situation ikke blot kan betragtes som en tilbagevenden til et mere ”naturligt” niveau for de pågældende fuglebestande, blandt andet forårsaget af en generelt nedadgående fiskeriindsats og en reduktion i discarden som følge af mere selektive redskaber.

Danmarks Fiskeriforening anerkender behovet for nøje at overvåge bestandssituationen for tobis – foreningen har da også et tæt samarbejde med DFU herom, blandt andet har foreningen opfordret sine medlemmer til at stille alle satellitdata til rådighed for biologerne. Foreningen er derimod ikke enig i, at der behov for drastiske panikagtige indgreb over for fiskeriet, før der foreligger håndfaste beviser for, at bestanden er under et uforsvarligt pres fra fiskeriets side. Det nuværende fiskeri er i praksis selvregulerende, efter som fiskeriindsatsen er karakteriseret ved lave kilopriser og relativt store fartøjer med behov for store fangster pr. fiskedag. – Når fangsten pr. fiskedag er under et vist niveau ophører fiskeriet af sig selv simpelthen fordi det bliver urentabelt.

Set i lyset af situationens alvor og den danske forhandlingsposition skal Danmarks Fiskeriforening foreslå følgende forvaltningsmodel for tobisbestanden i Nordsøen :

- Den begrænsede fiskeriindsats som var gældende i 2003 videreføres i 2005.
- Fiskeriet igangsættes 1. april.
- Der gennemføres en videnskabelig, biologisk overvågning af fiskeriet i hele 2005. Foreløbige resultater præsenteres i maj for ICES, STECF og Nordsø-RAC'en med henblik på en vurdering af, hvorvidt der kan gennemføres et fiskeri efter 1. juli 2005.

De vigtigste måneder for tobisfiskeriet er maj og juni. Hvis fiskeriet opretholdes minimum til udgangen af maj vil der i gennemsnit være fisket omkring 2/3 af årsfangsten. Fangsterne i juli måned varierer, målt i mængde udgør de mellem 1/2 og 1/4 af fangsterne i juni måned. Baggrunden for forslaget om en eventuel lukning efter 1. juli er, at fangsterne i den sidste del af sæsonen i visse områder/perioder består af tobisyngel, hvorfor de angivne mængder vil bestå af et relativt set meget stort antal fisk. Med hensyn til forslaget om først at påbegynde fiskeriet 1. april og ikke 1. marts som det hidtil har været praksis (i gennemsnit fanges omkring 10% af årsfangsten i marts måned) er baggrunden den, at tobis i første del af sæsonen består af relativt små og magre fisk. Den således foreslåede indskrænkning af fiskeperioden forventes at ville betyde en forbedret bestandssituation i 2006.